

Recuperant el control de l'energia.

Accions per (re)municipalitzar la distribució
elèctrica

Jornades internacionals sobre distribució.
01/06/17. Barcelona

Alfons Pérez. alfons.perez@odg.cat, [@Alfons_ODG](https://twitter.com/Alfons_ODG)
Xarxa per la sobirania energètica i Enginyeria sense Fronteres

ÍNDEX

- Context històric.
- (Re)municipalització
- Accions des del marc legítim
 - Auditem la distribució elèctrica
 - Exigim un debat públic sobre les xarxes Intel·ligents
 - Establim un diàleg i col·laboració amb les treballadores del sector
 - Explorem i posem en pràctica models de govern des de i per la ciutadania
 - Fem xarxa amb altres experiències.
- Conclusions

Context històric

- Electrificació a Catalunya: empreses privades i capital estranger. (Barcelona Traction, “La Canadiense”). Debat entre model centralitzat i model de producció distribuïda i autoproducció (Capel, 1994)
- **1912:** Línia d’alta tensió Tremp-Barcelona. Compañía Riegos y Fuerza del Ebro (RFE).

Compañía Barcelonesa de Electricidad, Electra Igualadina, Electricidad Rubienense, Electra Villafranquense, Eléctrica de Valls, Electricidad de Tarrassa, Gasómetro Tarraconense, Electra Reusense, Electricista Catalana i Electricista de Vendrell, i amb això, les xarxes de distribució de més de 60 poblacions catalanes.

- 1944 UNESA: 18 empreses. (actualment 5). Interconnexions sistemes regionals.
Anys 30: onada de nacionalitzadora a Europa.
- 1949 ENDESA. Empresa pública.

(Re)municipalització

Horacio
Capel

“Sigui quina sigui la resposta a les qüestions sobre els avantatges relatius de la intervenció pública en el camp de la producció d’electricitat, hi ha alguna cosa sobre la qual no hi ha cap dubte: a Espanya, i a Catalunya en concret, les companyies d’electricitat van veure en tot moment aquesta intervenció [pública] com un greu perill als seus beneficis i a la seva existència, intentant per tots els mitjans que no es produís. (...)”

Mai podrem saber el que hauria pogut ocórrer en el cas que **aquestes formes alternatives** s’haguessin pogut desenvolupar.”

- Municipal, actors/es que interactuen en un territori.
- Reivindicar les formes alternatives.
- Participació, transparència i control ciutadà, empoderament, arrelament, models de govern on la ciutadania pren el protagonisme

La distribució a Estat

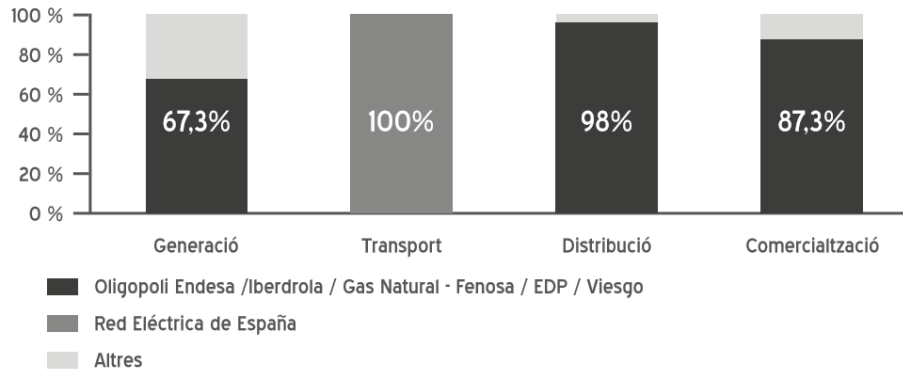

Figura 3 Concentració de les activitats del mercat elèctric, 2015. Font: Periódico Diagonal¹⁵

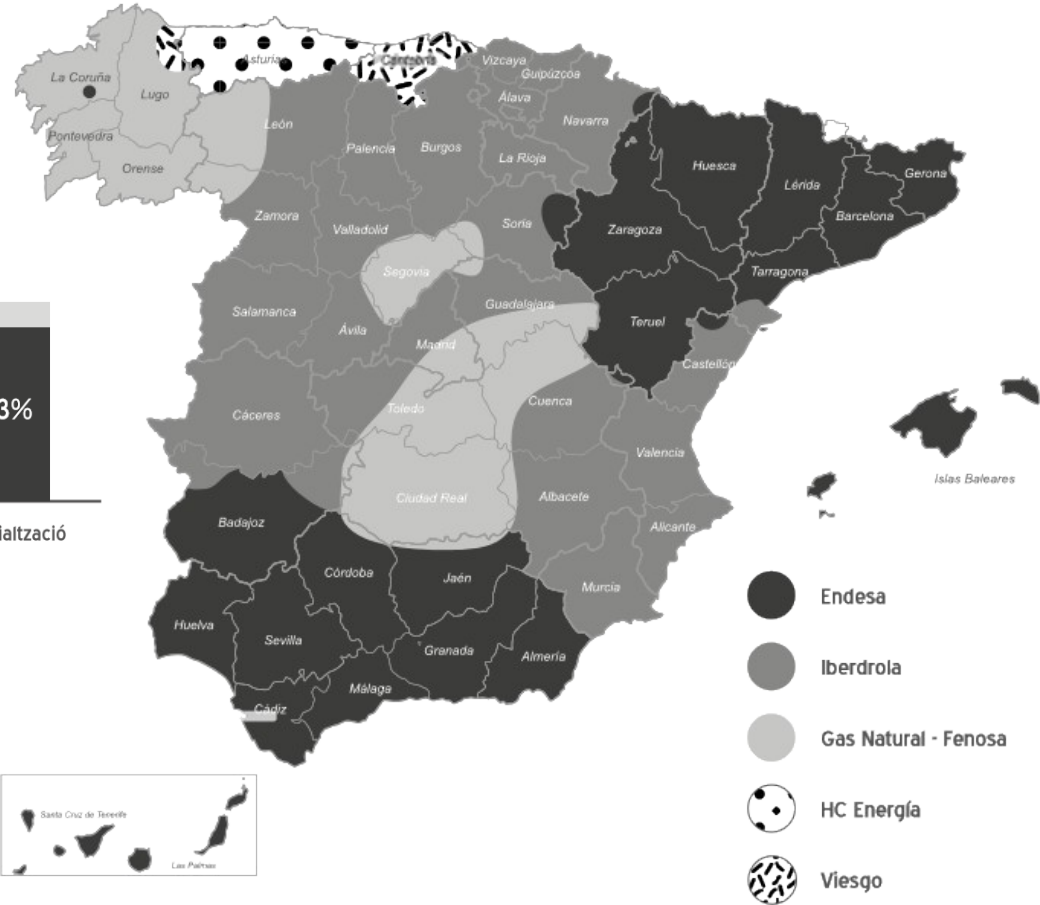

Figura 4 Mapa de les zones d'activitat de les distribuïdores de l'Oligopoli. Font: Proyectos Tipo¹⁷

Monopoli natural

La distribució a Estat

Liberalitzada

GENERACIÓ

Regulades

TRANSPORT

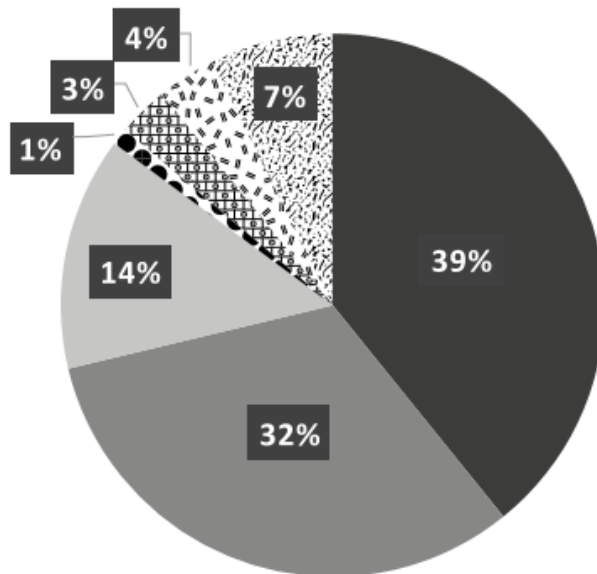
Liberalitzada

DISTRIBUCIÓ

COMERCIALIZACIÓ

Endesa Distribució Eléctrica S.L.

Iberdrola Distribució Eléctrica S.A.

Unión Fenosa Distribució S.A.

Barras Eléctricas Galaico - Asturianas S.A.

Viesgo Distribució S.L.

Hidrocont Abrico Distribució Eléctrica S.A.

Aitres

Les males praxis

- Pobresa energètica i 24/2015.
- El 23 de juliol de 2007, Barcelona va patir una apagada que va deixar més de 300.000 persones. Un fallo en l'aïllament d'un cable de 220kV.

Informe de la CNE:

“Los análisis efectuados (... señalan que el contacto entre el conductor y la grapa que sujeta el conductor al apoyo ha sufrido un proceso progresivo de degradación. (...) Entiende esta Comisión que dicho proceso degenerativo podría haber sido observado en las revisiones por mantenimiento del citado cable (...) lo acontecido en la subestación Maragall hubiese sido perfectamente evitable si el referido cable de 220kV hubiese estado en las adecuadas condiciones.”

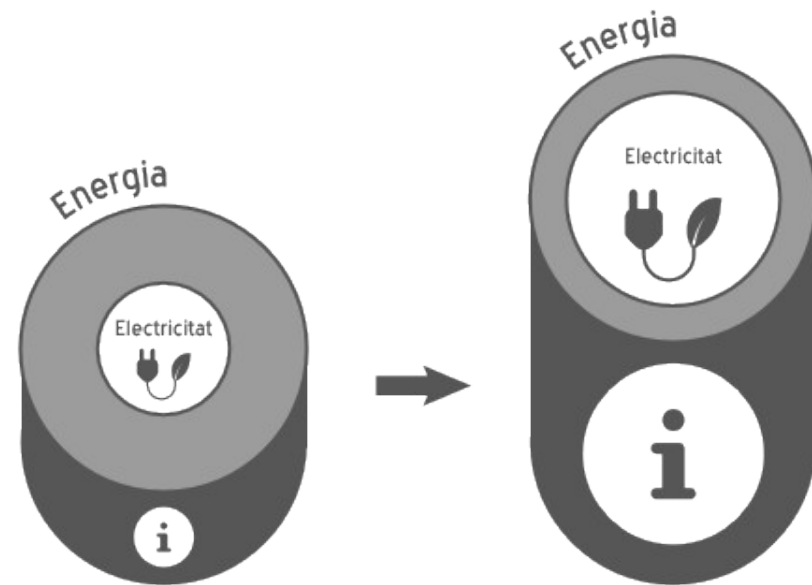
- Març del 2017, més de 9.000 abonats de 22 municipis de Lleida. Manifest de Montoliu de Segarra, on exigeixen un subministrament elèctric de qualitat i posar fi a la precarietat de la xarxa elèctrica.
- FACUA va interposar l'any 2015 a ENDESA pel cobrament de tarifes abusives pel lloguer del comptador elèctric.

Auditem la distribució

1. Anàlisi tècnica de l'estat actual de la distribució. Manteniment, millores tècniques i tecnològiques
 2. Prestació del servei de l'empresa distribuïdora. Qualitat i la continuïtat del subm., atenció usuàries, informació, assessorament, talls de subministrament.
 3. Retribucions rebudes respecte al servei prestat i pagaments de taxes.
 4. Propietat de les xarxes de distribució. Evolució propietat, conveni de cessió obligatòria
 5. Les concessions de punts de connexió de noves instal·lacions de producció. Condicions
 6. Condicions de treball dels treballadors i treballadores de l'activitat.
 7. Esquema de subcontractacions
- Auditoria ciutadana!

Exigim un debat públic sobre les xarxes intel·ligents

Smart City Barcelona	72.500.000,00 €	Smart City Rubí	3.000.000,00 €
Smart City Hospitalet de Llobregat	11.500.000,00 €	Smart City Manresa	3.000.000,00 €
Smart City Badalona	10.000.000,00 €	Smart City Vilanova i la Geltrú	2.500.000,00 €
Smart City Terrassa	9.000.000,00 €	Smart City Viladecans	2.500.000,00 €
Smart City Sabadell	9.000.000,00 €	Smart City Prat de Llobregat, El	2.500.000,00 €
Smart City Tarragona	6.000.000,00 €	Smart City Granollers	2.500.000,00 €
Smart City Lérida	6.000.000,00 €	Smart City Cerdanyola del Vallès	2.500.000,00 €
Smart City Santa Coloma de Gramenet	5.000.000,00 €	Smart City Castelldefels	2.500.000,00 €
Smart City Mataró	5.000.000,00 €	Smart Rural El Valle de Arán	2.000.000,00 €
Smart Storage Integration	4.500.000,00 €	Smart Rural El Penedés	2.000.000,00 €
Smart City Reus	4.500.000,00 €	Smart City Mollet del Vallès	2.000.000,00 €
Smart City Gerona	4.000.000,00 €	Smart Rural Ribera del Ebro	1.500.000,00 €
Smart City Sant Cugat del Vallès	3.500.000,00 €	Smart Rural Pirineo Catalán	1.500.000,00 €
Smart City Sant Boi de Llobregat	3.500.000,00 €	Smart City Sant Adrià de Besòs	1.500.000,00 €
Smart City Cornellà de Llobregat	3.500.000,00 €		

Taula 1 Finançament sol·licitat per smart grids a Catalunya assignat a Endesa Distribució, S.L. Elaboració pròpia a partir de dades de El Periódico⁵⁶

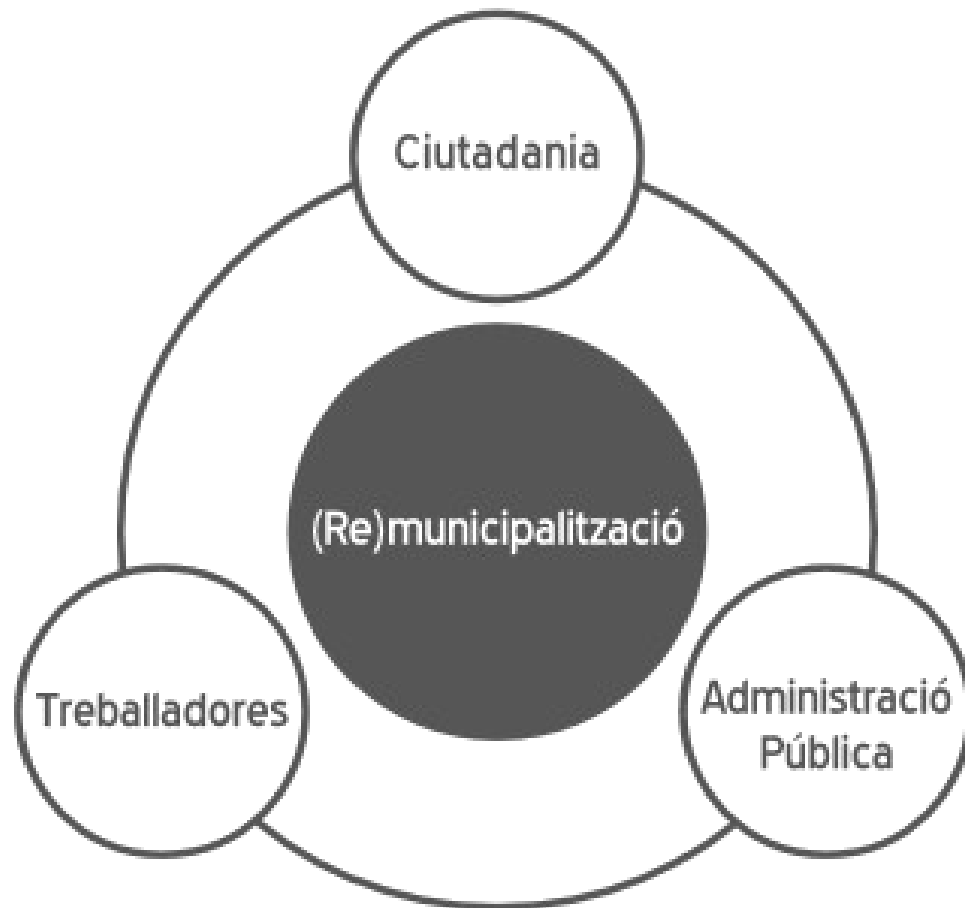
Establím un diàleg i col·laboració amb les treballadores del sector

Empresa	Centre de Treball	Zona Contracte	Treb. 2010	Treb. 2013	Variació 2010-2013	ERO Susp.
EMTE	Hospitalet de Llobregat	Barcelona	160	70	-90	2
FCC (abans Acciona)	Barcelona	Barcelona	195	117	-78	1
EMTE	Girona	Girona	250	87	-146	2
Eléctrica Soler (abans SEMI)	Berga	Berquedà/Cerdanya	24	8	-16	0
SEMI	Baix Llobregat	Catalunya	23	8	-15	0
EIFFAGE	Baix Llobregat	Baix Llobregat	85	12	-73	1
MAETEL	Tarragona / Tortosa / Barcelona	Barcelona / Tarragona	109	28	-81	0
COBRA	Abdera	Baix Llobregat	80	74	-6	0
COBRA	Granollers	Vallès Oriental / Maresme	113	80	-33	1
COBRA	Lleida	Lleida	75	72	-3	0
COBRA	Palafolls	Maresme	12	4	-8	0
SPARK Ibérica	Hospitalet de Llobregat	Catalunya	600	351	-249	0
ELECNOR	Iqualada	Anoia	22	18	-4	0
ELECNOR (Antes Alupu)	Sabadell	Vallès Occidental	100	32	-68	0
COBRA	Sant Andreu	Baix Llobregat	14	14	0	0
SEMI	Tortosa / Tarragona / Mora	Tarragona Sud	160	70	-90	1
ELECNOR (Antes Alupu)	Tarragona	Tarragona Nord	95	45	-50	1
TOTALS -51,49%			2.117	1.090	-1.027	9

Taula 2 Evolució personal d'empreses subcontractistes d'Endesa Distribución. Elaboració pròpia a partir de dades de Comissions Obreres.

Explorem i posem en pràctica models de govern des de i per la

Fem xarxa amb altres experiències de recuperació del control de l'energia

TENSEM LES XARXES

3 DE JUNY
Aula Magna de la Facultat
de Medicina de la UB

JORNADES
INTERNACIONALS
PER RECUPERAR LES
XARXES DE
DISTRIBUCIÓ ELÈCTRICA

Energy democracy Map

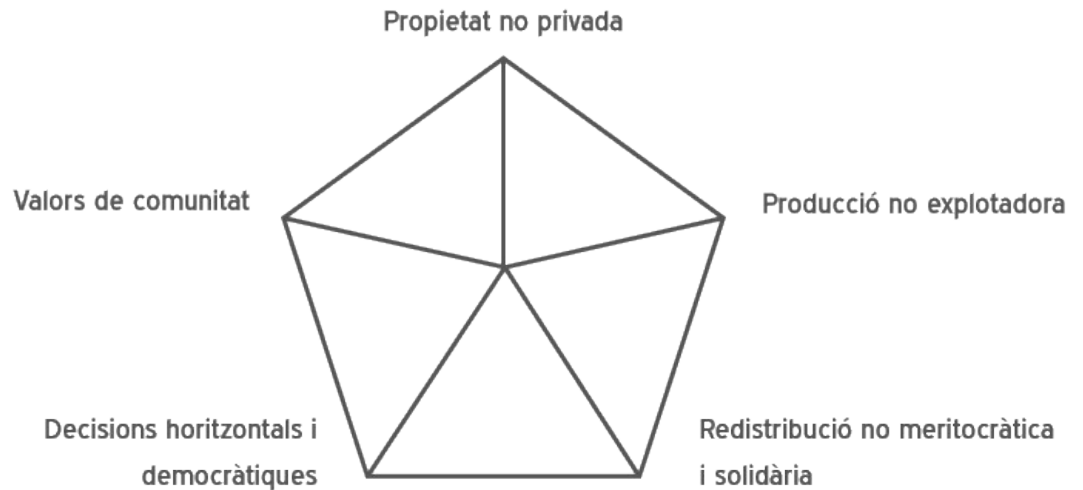

No más pobreza...

Fuera union fenosa

Organízate y lucha.

Conclusions

- La distribució elèctrica és clau pel present i futur del sector elèctric i també clau pels interessos de les grans empreses. Espai per disputar l'hegemonia a l'Oligopoli.
- Xarxes intel·ligents i dades/información.
- Aliances: treballadores, altres actors....
- Experiències municipals a Catalunya que han funcionat per 100 anys (Centelles, Almenar, Santa Coloma de Queralt, Tírvia, Torres de Segre, Llavorsí i Ponts)
- Proposar model de govern amb participació ciutadana.

Recuperant el control de l'energia.

Accions per (re)municipalitzar la distribució
elèctrica

Gràcies
per
l'atenció!

Jornades internacionals sobre distribució.

01/06/17. Barcelona

Alfons Pérez. alfons.perez@odg.cat, @Alfons_ODG

Xarxa per la sobirania energètica i Observatori del Deute en la Globalització